

Alkoholpolitisk handlingsplan

Gjerdrum kommune

2016 – 2020

---

1. Lovgivning

Kommunen er etter alkohollovens § 1-7d pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Gjerdrum kommune har tidligere hatt denne som en integrert del av Rusmiddelpolitisk handlingsplan. Rusmiddelpolitisk handlingsplan ble sist behandlet av kommunestyret i 2009. Alkoholpolitiske handlingsplanen er heretter tatt ut som egen plan og revideres heretter for hver valgperiode. Alkoholavgiftene justeres årlig innenfor de rammer som er gitt av departementet.

2. Målsetninger

2.1. Nasjonale mål

Norsk alkoholpolitikk har som utgangspunkt at alkohol er en legitim og lovlig omsatt vare, men at det likevel er bred enighet om at det må settes inn ulike virkemidler for å begrense skadevirkninger av forbruket. Den helhetlige alkoholpolitikken må søke å ivareta til dels kryssende interesser som helse- og sosialpolitiske hensyn, hensynet til næringsinteresser og til at alkohol skal være tilgjengelig.

2.2. Kommunale mål

I tråd med de nasjonale satsningsområdene, og på bakgrunn av tilgjengelig informasjon om rusbruk i kommunen, er hovedmålene for rusmiddelpolitikken i kommunen som følger:

- Arbeide for at barn og ungdom ikke utvikler et rusproblem
- Sørge for at allerede oppståtte rusproblemer ikke får utvikle seg videre
- Sikre at de som har utviklet rusmiddelavhengighet får individuell behandling og hjelp tilpasset sine behov

2.3. Rusforebyggende arbeid

Gjerdrum kommune skal i det rusforebyggende arbeidet begrense tilgangen til alkohol bl.a. gjennom tiltak som omfatter forbud og restriksjoner i forhold til skjenking og salg av alkohol, tidsinnskrenkende salgs- og skjenketider, redusere antall bevillinger og øke kontrollene på salgs- og skjenkestedene.

Lensmannen og SLT-koordinator orienterer kommunestyret årlig om det rusforebyggende arbeidet knyttet til målene i handlingsplanen.

3. Bevillingssystemet

Bevillingssystemet er forankret i alkoholloven, og det er utarbeidet klare og tydelige rammer for hvordan dette systemet skal håndheves.

Alkoholloven tar utgangspunkt i at alkohol er en vare som er lovlig å omsette og bruke. Formålet med loven er å regulere alkoholomsetningen slik at den skjer i forsvarlige former. Et hovedsiktemål er å begrense skadevirkningene av alkoholbruken, jfr. § 1-1. Den kommunale alkoholpolitikken må ha som mål å begrense totalforbruket av alkohol. Det må derfor tilrettelegges for tilstrekkelige kontrollordninger slik at en sikrer at salg og skjenking skjer i samsvar med mål og regelverk.

Alkohol er en lovlig og legitim vare, mens bruk av narkotika er illegalt. Kommunens målsetting er imidlertid den samme for begge typer rusmidler.

Salg og skjenking av alkoholholdige drikkevarer i kommunen, bør skje på en betryggende måte innenfor gjeldende regelverk. Dette forutsetter et samarbeid mellom kommunen som bevillingsmyndighet og bevillingshaverne. Kommunens utfordring vil være å praktisere regelverket slik at det er forutsigbart og at alle behandles likt.

4. Bevillingsperioden

Alkoholloven § 1-6 avgrenser bevillingsperioden for kommunale salgs- og skjenkebevillinger til inntil fire år av gangen, med utløp 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Nytt kommunestyre gis mulighet til å fastsette nærmere lokale rammer for bevillingspolitikken i den kommende kommunestyreperioden. Dette medfører at alle som har salgs- eller skjenkebevilling må søke på nytt. Denne søknadsprosessen er heretter omtalt som «fornyelsen».

Gjennom fornyelsen skal Gjerdrum kommune vurdere hvor mange av kommunens skjenkebevillinger som skal gis tillatelse til fire nye driftsår. Dette gir kommunen en anledning til å gi avslag på søknader fra steder som har gjentatte brudd på alkohollovens regler, dokumenterte anmerkninger hos politi, skattemyndigheter eller andre høringsinstanser. Samtidig gir det kommunen mulighet til å fastsette nærmere vilkår for kommunale bevillinger i kommende kommunestyreperiode. I forbindelse med fornyelsen, skal Alkoholpolitisk handlingsplan revideres og fornyes for fire nye år. Bevilling til salg og skjenking av alkoholholdig drikk kan dessuten gis for en bestemt del av året, og for en bestemt anledning.

5. Alminnelige bestemmelser

5.1. Styrer og stedfortreder

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder, som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse. Styrer og stedfortreder må være 20 år. Med mindre det søkes om bevilling for en enkelt anledning eller ambulerende skjenkebevilling, må de kunne dokumentere kunnskaper om alkoholloven og dens forskrifter.

5.2. Definisjon av skjenking

Definisjon av skjenking forstås som salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

5.3. Definisjon av sluttet selskap

Med sluttet selskap menes at det allerede, og før skjenkingen begynner, er dannet en sluttet krets av bestemte personer som samles for et bestemt formål i et bestemt lokale på skjenkestedet. Medlemmene av selskapet må danne en sluttet krets av personer der utenforstående ikke kan komme inn uten at visse former følges. Det er ikke tilstrekkelig at man før skjenkingen begynner bare skriver seg på en liste eller kjøper billetter.

6. Skjenkebevillinger: Kommunale retningslinjer

Bevillingssøknader skal vurderes i forhold til skjenkestedets art. For alle skjenkesteder kan skjenkebevillingen omfatte alle rettigheter; øl, vin og brennevin. Bevillingen kan innvilges som alminnelig skjenkebevilling for hele huset.

Hver søknad behandles individuelt ut fra serveringslokalets utforming og serveringstilbud.

6.1. Skjenketid ved alle skjenkestedene:

- Skjenking av øl og vin (under 22 volumprosent alkohol) kan ikke skje før kl. 08.00 på hverdager og ikke før kl. 12.00 på søndager, helligdager og høytidsdager.
- Skjenketid til kl. 02.00 alle dager
- Skjenking av brennevin (mellom 22 og 60 volumprosent alkohol) kan ikke skje før kl. 13.00.
- Skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent kan ikke skje før kl. 08.00 på julaften og nyttårsaften og ikke før kl. 12.00 på 1. og 2. juledag og 1. nyttårsdag. Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer kan ikke skje før kl. 13.00 alle dager. I romjulen gjelder alminnelige skjenketider.
- Skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag: Skjenking av alkoholholdig drikk under 22 % fra kl. 12. Skjenking av alkoholholdig drikk over 22 % fra kl. 13.
Påskeaften: Vanlig skjenketid
- 1. og 2. pinsedag: Skjenking av alkoholholdig drikk under 22 % fra kl. 12. Skjenking av alkoholholdig drikk over 22 % fra kl. 13.
- Pinseaften: Vanlig skjenketid
- Ved overgang til vintertid stilles klokken tilbake fra kl. 03.00 til kl. 02.00. Skjenketiden til alle skjenkesteder utløper når klokken blir 02.00 første gang den natten, og den utvides ikke med en ekstra time.
- Ved overgang til sommertid stilles klokken frem fra kl. 02.00 til kl. 03.00. Skjenkesteder som har skjenketid til kl. 02.00 må stenge skjenkingen på det tidspunktet klokken stilles frem, dvs. kl. 02.00. Klokken er da 03.00 etter ny tid.

6.2. Sluttede selskaper:

- Skjenkebevilling for øl, vin og brennevin til kl. 02.00.

Bevillingshaverne pålegges å ha et variert alkoholfritt tilbud og gjennomføre alkoholfrie kvelder i størst mulig grad.

Skjenkestedene / salgsstedene har plikt til å utarbeide et aktivt internkontrollsystem, jfr. forskriften § 8. Det kan gjøres unntak fra plikten når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til stedets størrelse.

6.3. Ambulerende bevilling for sluttet selskap:

Gjerdrum kommune disponerer 3 ambulerende skjenkebevillinger for øl, vin og brennevin.

- Skjenketid: til kl. 02.00 alle dager.

7. Salgsbevillinger: Kommunale retningslinjer

7.1. Alminnelige bestemmelser:

Bevillingshaver er pliktig til å påse at den som selger og den som kjøper øl er 18 år. Salg eller utlevering av øl må ikke skje til person som er åpenbart beruset.

7.2. Salgstider:

- Hverdager kl. 09.00 - 20.00
- Lørdager kl. 09.00 - 18.00
- Søndager og helligdager - ikke ølsalg
- Onsdag før skjærtorsdag kl. 09.00 - 18.00
- Påskeaften kl. 09.00 - 15.00
- Dagen før 1. mai - ordinære salgstider
- 1. mai - ikke ølsalg
- Dagen før 17. mai - ordinære salgstider
- 17. mai - ikke ølsalg
- Dagen før Kristi Himmelfartsdag kl. 09.00 - 20.00
- Pinseaften kl. 09.00 - 15.00
- Julaften kl. 09.00 - 15.00
- Nyttårsaften kl. 09.00 - 15.00

Med bakgrunn i endringene i Alkoholloven § 3-7 tillater Gjerdrum kommune salg av alkoholholdig drikke mindre enn 4,7 volumprosent fra forretninger med salgsbevillinger, på valgdager til Stortinget, kommune- og fylkestinget. Utsalgenes åpningstid skal etter alkoholloven følge de kommunale bestemmelsene.

7.3. Nettbutikker

Nettbutikker som tilbyr salg av alkoholholdig drikke kan utlevere varene ved hentepunkter i næringslokaler som har salgsbevilling. Det settes følgende vilkår for denne type salgsbevillingen:

- Nettbutikkene må ha godkjent salgsbevilling
- Salg og utlevering ved hentepunkt skal skje i henhold til vedtatte salgstider
- Hentepunkter må være i næringslokaler som har salgsbevilling og skal meldes inn til kommunen.

- Det forutsettes at salg av alkoholgruppe 1 til enhver tid innretter seg etter de regler som følger av alkoholloven, forskrifter og retningslinjer vedtatt av Gjerdrum kommune.
- Det gis ikke salgsbevilling for hjemlevering av alkoholholdig drikke.

8. Delegasjon

Søknad om salgs- og skjenkebevilling avgjøres av kommunestyret, etter innhenting av opplysninger fra politi, NAV samt skatte- og avgiftsmyndighetene.

Følgende myndighet delegeres til rådmannen:

- Tildeling av bevilling for en enkelt anledning
- Utvidelse av skjenketid og skjenkested for en enkelt anledning
- Godkjenning av styrer og stedfortreder
- Tildeling av ambulerende skjenkebevilling
- Gjerdrumsdagene og Kulturuken i Gjerdrum:
Rådmannen delegeres myndighet til å innvilge bevilling, samt innvilge utvidet skjenketid for samtlige dager under Gjerdrumsdagene og Kulturuken i Gjerdrum, ut over de fastsatte 6 ganger pr.år.

Maks antall enkeltanledninger for utvidet skjenketid settes til 6 pr. år for hvert enkelt skjenkested. Søknader ut over denne begrensning bør avslås.

Med en enkelt anledning menes 1-3 dager.

Søknad må fremmes senest en uke før arrangementet skal avholdes.

9. Alkoholavgifter

Bevillingsavgift for kommunale skjenke- og salgsbevillinger fastsettes innenfor de rammer som er gitt av departementet. Avgiften fastsettes på bakgrunn av omsatt mengde alkoholholdig drikke forutgående år, og kreves inn i begynnelsen av året.

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1 og kommunal bevilling for skjenking av alkoholholdig drikke fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikke.

Uavhengig av omsatt volum kreves et minstegebyr, som p.t. er kr 1 540,- for salg og kr 4 800,- for skjenking.

Skjenkeavgift ved bruk av ambulerende bevilling og for bevilling gitt for en enkelt anledning, fastsettes til kr 480 pr. dag. Avgiften kreves inn samtidig som bevilling innvilges.

Gebyr for avleggelse av kunnskapsprøven (betaling på forskudd) kr. 400,-.

9.1. Innsending av oppgave over omsatt mengde alkohol

Bevillingshaveren har plikt til å oppgi sin omsetning og innbetaling av gebyr. Frist for innsending av omsetningstall settes til 01.03. hvert år. Reaksjonsform ved manglende innsending av omsetningstall: Belastes med 2 prikker.

10. Salgs- og skjenkekontroller

Ansvarlig salg og skjenking er bevillingshavers ansvar. Gjerdrum kommune foretar lovbestemte kontroller av butikker, restauranter, barer, puber osv. for å se om

alkoholsalget er forsvarlig og i samsvar med regelverket. Målet er at Gjerdrum kommune skal være en trygg kommune med seriøs drift av serverings- og skjenkestedene.

Kontrollene består av:

- Vandelsvurdering i forbindelse med søknadsbehandlingen og i driftsperioden
- Salgskontroller i butikker og skjenkekontroller på restauranter, barer, puber

Når Gjerdrum kommune mottar søknader om bevilling, ber vi alltid om en uttalelse fra politiet, NAV (rus), kemner og skatteetaten. De melder fra til kommunen om forhold som tilsier at søknaden ikke bør innvilges. Kravet til uklanderlig vandel i alkoholloven og serveringsloven skal være oppfylt.

I tillegg foretar Gjerdrum kommune vandelsvurderinger av bevillingshavere, eiere og andre sentrale aktører i driftsperioden. Disse vandelsvurderingene foretas på bakgrunn av opplysninger kommunen får fra blant annet politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene.

10.1. Overtredelse av alkoholloven

Fra 1.1.2016 innføres det nye, nasjonale regler for tildeling av prikker og inndragning av bevillinger ved overtredelse av alkoholloven.

ØRU-kommunene har inngått felles avtale med ekstern leverandør for utførelse av salgs- og skjenkekontroller. Hvis det etter en kontroll konkluderer med brudd på alkoholloven, tildeles prikker. Hvis en bevillingshaver i løpet av to år får tolv prikker, vil salgs- eller skjenkebevillingen inndras i en uke. Når bevillingen er inndratt, kan det ikke selges eller skjenke alkohol.

10.2. Dette ser skjenkekontrollørene etter:

- Salg eller skjenking av alkohol til mindreårige personer
- Salg eller skjenking til personer som er åpenbart beruset
- Salg eller skjenking av alkohol utover fastsatt salgstid eller skjenketid
- Omsetning og bruk av narkotika på skjenkestedet
- Diskriminering av gjester
- Uforsvarlig drift
- At butikken eller restauranten har internkontroll
- Alkohol tatt med ut av skjenkeområdet og medbragt alkohol konsumert inne på skjenkeområdet
- Hindring av skjenkekontroll
- Brudd på forbudet mot alkoholreklame

Hvis kontrollørene har sett mulige overtredelser av alkoholloven, forteller de kort om observasjonene sine til den ansvarlige på stedet. Etterpå får bevillingshaver et brev med resultatet av kontrollen, inkludert kontrollørenes rapport. Bevillingshaver får anledning til å kommentere rapporten før Gjerdrum kommune avgjør om forholdet utgjør et brudd på regelverket eller ikke. Hvis det etter en kontroll konkluderer med brudd på alkoholloven, er Gjerdrum kommune forpliktet til å tildele prikker. Hvis bevillingshaver tildeles 12 prikker i løpet av en to-årsperiode, vil Gjerdrum kommune inndra bevillingen for en periode.

10.3. Slik tildeles prikker ved hvert regelbrudd:

8 prikker

- Salg og skjenking til mindreårige

- Brudd på bistandsplikten
- Brudd på kravet om forsvarlig drift
- Hindring av kontroll

4 prikker

- Salg og skjenking til åpenbart beruset person
- Brudd på tidsbestemmelsene
- Skjenking av sprit til person mellom 18 og 20 år
- Brudd på alderskrav til den som selger eller skjenker alkohol

2 prikker

- Åpenbart påvirket person i lokalet
- Mangler ved internkontrollsystemet
- Manglende levering av omsetningsoppgave og betaling av gebyr
- Brudd på regler om styrer og stedfortreder
- Gjentatt diskriminering
- Gjentatt narkotikaomsetning

1 prikk

- Brudd på reglene om alkoholfrie alternativer
- Brudd på reglene om plassering av alkoholholdig drikk på salgsstedet
- Brudd på reglene om skjenkemengde for brennevin
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket
- Konsum av medbrakt alkohol
- Gjester tar med alkohol ut
- Brudd på reklameforbudet

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.